

Nowoczesne egzaminowanie dzięki wsparciu unijnemu

19.11.2021

Egzaminy na licencję maszynisty i pierwsze świadectwo maszynisty od 1 stycznia 2023 r. będą państwowe. Przeprowadzi je Prezes Urzędu Transportu Kolejowego w powstającym Centrum Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów. Centrum powstaje dzięki wsparciu Funduszy Europejskich ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Nowością będzie m.in. wykorzystanie do egzaminowania symulatorów. Wszystko dla wzrostu bezpieczeństwa transportu kolejowego w Polsce.

„Powstanie Centrum Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów to kolejny element wielkiej modernizacji polskiej kolei. Urząd Transportu Kolejowego zyska dzięki temu nowoczesny ośrodek do sprawdzania wiedzy i umiejętności kandydatów na maszynistów. Mam nadzieję, że realizacja inwestycji wpłynie korzystnie na poprawę bezpieczeństwa na kolei, a utworzenie krajowego rejestru maszynistów umożliwi monitorowanie kwalifikacji osób prowadzących pojazdy kolejowe. Wszystko to dzięki nowelizacji ustawy o transporcie kolejowym oraz wsparciu Funduszy Europejskich z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko” – mówi Andrzej Bittel, wiceminister infrastruktury.

NOWA JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA MASZYNISTÓW

TO WZROST BEZPIECZEŃSTWA NA KOLEI

Realizowany przez Urząd Transportu Kolejowego, w znacznym stopniu za sprawą środków unijnych, projekt „Poprawa bezpieczeństwa kolejowego poprzez budowę Systemu Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów” zakłada powstanie CEMM, które wyposażone zostanie w nowoczesne sale egzaminacyjne oraz trzy symulatory.

„Stworzenie nowoczesnego systemu egzaminowania maszynistów jest niezbędne dla zwiększenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego. Wiele ryzyk w ruchu kolejowym zależy od ludzi. Inwestycja dofinansowana z Funduszy Europejskich zminimalizuje zagrożenia prowadzące do wypadków kolejowych, a więc poprawi bezpieczeństwo w transporcie kolejowym” - mówi Waldemar Buda, sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

„Pasażerski transport kolejowy zajmuje szczególne miejsce na mapie inwestycji pochodzących z funduszy europejskich. To tańszy, nierzadko szybszy, bezpieczniejszy i środowiskowo bardziej przyjazny środek transportu, niż transport drogowy. Rozwijanie infrastruktury i taboru kolejowego przyczynia się do zwiększenia liczby pasażerów, coraz chętniej wybierających właśnie tę formułę podróży, w ramach codziennych zajęć oraz w celach rekreacyjnych. Dlatego projekt mający na celu szkolenie i monitorowanie maszynistów dla zapewnienia większego bezpieczeństwa pasażerów ma kluczowe znaczenie dla realizacji celów unijnej polityki spójności. Dzięki wsparciu na poziomie 40 mln PLN z budżetu Unii Europejskiej, maszyniści odpowiedzialni codziennie za tysiące podróżujących obywateli, otrzymają możliwość zdobycia najwyższych kompetencji, pozwalających im wykonywać ich pracę zgodnie z najwyższymi standardami. Jednocześnie będą mieli dostęp do najnowocześniejszych metod szkoleniowych, dopasowanych do ich faktycznych potrzeb i zadań. Projekt ten jest kolejnym przykładem na to, że polityka spójności przyczynia się do zagwarantowania fundamentalnych wartości w naszym życiu, w tym przypadku bezpieczeństwa pasażerów a także perspektywy rozwoju oraz lepszych warunków pracy dla wykwalifikowanych

pracowników.”- Christopher Todd – Dyrektor Wydziału ds. Polski w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej.

Urządzenia będą przeznaczone do realizacji sesji egzaminacyjnych dla różnych kategorii świadectwa maszynisty. Odzworowane będą lokomotywa, zespół trakcyjny oraz pojazd specjalny lub lokomotywa z polem widzenia 360⁰. Wyjątkowe w porównaniu z symulatorami dostępnymi obecnie na rynku szkoleniowym w Polsce jest wyposażenie w ujednolicone pulpity, zgodne z ogólnie obowiązującymi wymaganiami dotyczącymi ergonomii i prawidłowego rozmieszczenia przyrządów, a w szczególności z technicznymi specyfikacjami interoperacyjności dla lokomotyw i taboru pasażerskiego (TSI Loc&Pas). Zapewni to miarodajne porównywalne i powtarzalne prowadzenie egzaminów. W symulatorach wykorzystane będzie odzworowanie ponad 5 000 km rzeczywistych tras kolejowych.

„Centrum Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów będzie głównym ogólnokrajowym ośrodkiem egzaminowania osób, które wchodzi do zawodu maszynisty. Istotną wartością dodaną będzie możliwość ujednolicenia praktyk w zakresie szkoleń, przekazywanej wiedzy i weryfikacji nabytych umiejętności przez osoby przechodzące przygotowanie do zawodu. To kolejny projekt UTK, w którym środki z Funduszy EU przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa transportu kolejowego” – podkreśla Joanna Lech, p.o. Dyrektor Centrum Unijnych Projektów Transportowych.

Polska będzie drugim po Holandii krajem UE wykorzystującym symulatory do egzaminowania. Dokonywana w trakcie egzaminów weryfikacja nabytej wiedzy i umiejętności stanowi rodzaj walidacji poprawności przeprowadzonych szkoleń oraz ocenę i potwierdzenie zdolności kandydatów do samodzielnego prowadzenia pojazdów kolejowych.

NIE TYLKO EGZAMINY

CEMM obejmuje jednak znacznie szersze kompleksowe działania. W ramach projektu powstanie również krajowy rejestr

maszynistów i prowadzących pojazdy kolejowe. Rejestr będzie gromadził w jednym miejscu wszelkie dostępne informacje o osobach uprawnionych do prowadzenia pojazdów kolejowych, posiadanych przez nich uprawnieniach i kwalifikacjach, a także o przebiegu ścieżki zawodowej. Rejestr umożliwi stałe monitorowanie zatrudnienia maszynistów i ich uprawnień oraz pozwoli na skuteczną wymianę informacji pomiędzy pracodawcami w ramach zarządzania ryzykiem.

W efekcie, zrealizowany i skutecznie wdrożony proces przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa transportu kolejowego poprzez minimalizację liczby zdarzeń kolejowych w ramach systemu kolejowego, w których zasadniczą rolę odgrywa czynnik ludzki.

„Centrum Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów to będzie nowa jakość i z pewnością krok ku jeszcze bezpieczniejszej kolei. W sposób bezstronny i innowacyjny na skalę europejską zweryfikujemy wiedzę i umiejętności kandydatów na maszynistów. Wykorzystamy do egzaminowania nowoczesne symulatory” – podkreśla dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego.

DWUTOROWA REALIZACJA PROJEKTU

Projekt swoim zakresem obejmuje dwutorowe działania. Z jednej strony zakłada powołanie do życia ogólnokrajowego Centrum Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów, z drugiej – wyposażenie jednostki w nowoczesne zaplecze teleinformatyczne i zasoby wiedzy jako zabezpieczenie wysokiego poziomu szkoleń oraz bezwzględnej bezstronności egzaminowania.

Zakres Projektu obejmuje w szczególności:

- stworzenie w ramach struktur UTK odrębnej jednostki zajmującej się egzaminowaniem kandydatów na maszynistów oraz monitorowaniem kwalifikacji maszynistów i prowadzących pojazdy kolejowe – Centrum Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów,

- uruchomienie Modułu Egzaminowania Maszynistów (MEM) umożliwiającego kompleksowe zarządzanie procesem egzaminacyjnym oraz prowadzenie części testowej egzaminów teoretycznych,
- dostawę 3 symulatorów pojazdu kolejowego przeznaczonych do przeprowadzania jazd egzaminacyjnych dla kandydatów na maszynistów, wraz z ich instalacją oraz adaptacją pomieszczeń niezbędną do poprawnego działania symulatorów, przeszkoleniem pracowników i zapewnieniem opieki serwisowej oraz utrzymaniowej,
- zakup ponad 5 000 km wirtualnych tras rzeczywistych linii kolejowych, które będą wykorzystywane do przeprowadzenia egzaminu na symulatorach,
- uruchomienie (w ramach tworzonego systemu teleinformatycznego) krajowego rejestru maszynistów i prowadzących pojazdy kolejowe umożliwiającego monitorowanie kwalifikacji maszynistów i prowadzących pojazdy kolejowe.

LICENCJA MASZYNISTY NA NOWYCH ZASADACH

Maszynista by prowadzić pociąg potrzebuje dwóch dokumentów. Licencji maszynisty, którą wydaje Prezes UTK oraz świadectwa maszynisty, które uzyskuje się u pracodawcy (przewoźnika, zarządcy infrastruktury). Obecnie szkolenia dla kandydatów na maszynistów prowadzą ośrodki szkolenia i egzaminowania maszynistów i kandydatów na maszynistów. Także w tych samych miejscach przeprowadzane są egzaminy na licencję i świadectwo.

Po zmianie przepisów, od 2023 r. ośrodki szkolenia zajmować będą się przygotowaniem kandydatów na maszynistów. Egzamin na licencję i pierwsze świadectwo będzie państwowy, przeprowadzany przez Prezesa UTK.

SZCZEGÓŁY PROJEKTOWE

Beneficjent: Urząd Transportu Kolejowego

Numer i nazwa projektu: POIS.05.02.00-00-0046/21. Poprawa bezpieczeństwa kolejowego poprzez budowę Systemu Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów.

Całkowite koszty projektu: 46 164 202,82 PLN

Koszty kwalifikowalne: 46 164 202,82 PLN

Dofinansowanie UE: 39 239 572,39 PLN

